

Mpr nr. A091009 - - Dato : 19220918

Forfatter:

Emnegruppe: Værksteder - kørsel

Tekst: Vaskeri. Direktoratet har fået indberetning om, at vask foregår billigere i Viborg end i de andre hospitaler søger man at indføre de samme metoder, som anvendes i Viborg. Bl.a. har man vaskerikarlen fra Århus på studietur. Alle er imidlertid enige om, at den omhandlede metode ikke er god og, at man heller ikke følger den i Viborg

Fra Direktionen, den 18. Septbr. 1922.

091 - 089

Til

Direktoratet for Statens Hvid-
sygehospitaler.

V. 3. 1922. 23.

Efter et Direktionsur i perioden af 8 f. M. havde ejet Direktoratet opmøssom fraa forskellige Maan-
ensstæmmelæge angivende Fortsæ-
get af Væskemæder ved Hvidsy-
gehospital i Viborg dels ifølge
hvor der ejer dets egne medde-
leser er medgaaet dels hvor
der efter dem af Hospitalen op-
givne Væskemæder måtte an-
vendes, har Direktoratet i An-
værelse af 15 f. M. meddelt, at der i
Fremsættelserne af Væskemæden
er nedsatet en Fejl, idet Hospi-
talets Hvidsyge er angivet af
ca. næste 159 l hver, medens de
i virkeligheden mindst 318 l hver.

Hvidsygehospitallets (Hospital's)
stæfder har derafset i Tidca fra
d. 21- 26 f. M. opmødt sig fraa
Hvidsygehospital i Viborg
for at sætte sig ind i den ved
dette Hospital i Praksis an-
vendte Væskemæder.

I det Direktionsur fraa under
Takstretning med et Bilag fra
Hospitalstæfder Christensen,
Johansen af 22 f. M. med et Bilag
fra Hospitallets bestyrke,
Johansen af 29 f. M. med et Bilag
fra Hospitallets bestyrke og
Johansen af 31 f. M. fra Hospitalts-
forvalteren
skal nu nu bemærke, at Meldelserne

B 125/1922/23

om, at hvidtogenie minimeres dobbelt
som nogen som oprindeligt opgiver,
aldeles ikke fjerner Novocain-
anæsthesien. Det synes som om
torsnaget af Vastmevidler ifølge
Vastmetoden er betydeligt mindre
end hvad der af Vastme-
vidler i Bræres protokol på
det Hospital, som har givet
udkast til den offentlige Ma-
tode. Igennem det opgav synes,
som om Bræresen af "stør"
lid og "snug" lidt mere gen-
recuperer ved diidspejleos-
pitale i Viborg.

Directiveen skal under
dette Forhold henstille, at Væsen
herved Hospitallet midt videre
praktiseres på den hidtidige
Måde under tilbørlig Genop-
varsel til Projets forventede
Behandling som til forinden
afhørte. men da i Forholdet
under hvilken sag begyndt Bræresen

Gilstad
mt. overleg

Drechsler.

Bertel Jensen,

Til

Direktionen for Sindssygehospitaler ved Aarhus.

Efter ha Viborg at have modtaget Meddelelse om, at act
 var en Fejtlægelse med Opgrindelsen af den Stukagens
 Stanse, har jeg efter forsigt at segne ud, hvornegit
 Søbe og Søda vi saa maa bruge, og det viser sig,
 at var det temmelig umuligt at vask efter den
 Vaskemæde forrige Gang, saa er det ganske ugyldigt
 nu. I Viborg viser det sig, at Differencen paa at
 de i Folge denes Vaskemæde skal bruge, og act,
 de har opgivet at have brugt, er betydelig større end
 forrige Gang. Jeg maa maa ske bede Direktionen
 lage Marke til, at da Søben koster 67 øre kg. kan
 man nu, efter den sidste Vaskemæde, vask 8 Maskiner
 Tæpper - circa 192 Tæpper - for 34 øre ag 10 Maskiner
 Uldad - circa 1000 Uldad - for 84 øre. Naar man regner,
 hvad de paa de øvrige Hospitaler faar syet og vasket ud, Viborg
 lader f. Eks. om Vinteren Tæppene vask i Byen, de har nem
 hilsted kastet 100 pr. Stk. ja saa forekommer det mig umul-
 lig, at Udgiften til Vaskemædes Tidt paa Statens andre Sind-
 ssygehospitaler maa blive stor. Sammenhæning med Aarhus.

Orbodigst Jenny Hjelm.

Sindssygehospitaler ved Aarhus 22/8 1922.

Gjængparti

Forbrug af Vaskemidler ved Sydesjygehospitallet ved Aarhus, naar der varkes efter Viborg Hospitallets Vaskemidler, efter at de har oplyst at have tagt sig af din Rosarium Styrax.

1. juni Maand 1922 blev der her varket 45.618 Stk. Søj.

Varet Areal Måltid	Søjels Art	lt. Sebatius	lt. Sodatus	Yalt	Tall
circa		Seber	Seber	Seber	Seber
83	- Dagnur	16	16	10.4	25.1
27½	- Haunlæder og Vær	24	24	6.2	20.7
31	- Krapløj	24	24	7.0	23.4
24	- blodigt og urenligt Søj	36	36	8.2	27.2
20	- Forklæder og Viskerlykken	36	36	6.8	22.7
8	- Dækketøj	24	24	1.8	6.1
44	- Funktionertøj og I. II Kl. Patienttøj	24	24	8.3	20.0
33	- brugst. Søj	24	24	6.3	15.0
17	- Udtrøj	16	0	2.2	0
15	- Sæppur	8	0	1.0	0
				Yalt %	58.2
					160.2

Der er ingen Seber beregnet til 1468 Par Sokker og Strømpur

169 Str. Kledertøj

430 Halsesekku

508 Gardiner, fire Elektøj, fire

brugst. Søj, Kildorti Manschudsponer og til Haandværk af Knætløj

Yalt 2575 Stk. Søj.

Hver Vaskemidlers råmmer

- circa 80 Dagnur
- " 120 Stk. Krapløj
- " 300 Viskerlykken og Forklæder
- 100 à 150 Forklæder
- 400 à 500 Servietter
- 70 Drift

- circa 35 à 40 Drift
- " 100 Blåm
- " 100 Udtrøj
- " 24 udv. Sæppur
- " 180 Stk. Funktionertøj
og I. II Kl. Patienttøj

Paa Viborg Hospital er der varsel 18093 Strk. Fagmure ind her, jeg har forsøgt
at regne ud, hvornår Maskinen skal blive og hvornogen Sæbe og Soda, der er
brugt dertil, kommt kan det jo ikke blive.

Værdi	Aantal	Føjet Aab	Størke	Tøjt	Sodain	Sabulin	Sæbe	Soda	Maskin	kg.
cira 40 -	Lagnur		cira 80	3200	(t) 16	(t) 16	5.1	12.1		
.	14 -	Hæmorrhag. Yaar	.	300	4.200	24	24	3.2	10.6	
.	18 -	Kropstøj	.	120	2.160	24	24	4.1	13.6	
.	11 -	blodiglæg urektigt Tøj	.	120	1320	36	36	3.8	12.5	
.	8 -	Forklader }	.	150}						
.	6 -	Vistkortlysern }	.	300}	3000	36	36	4.8	15.8	
.	6 -	Blæse	.	100	600	24	24	1.2	2.7	
.	3 -	Kilperte Forklader	.	100	300	24	24	0.6	1.4	
.	6 -	Kjød	.	40	240	24	24	1.2	2.7	
.	10 -	Udtopj	.	100	1000	.	16	1.3	.	
.	8 -	Sæppur	.	24	192	.	8	0.5	.	
					1621284h			25.8 kg	71.4 kg	

Med Sabulin er været 1881 - hærti legges 58.2 - 160.2 -
legges hærti 45618 - Tøjt 84.0 kg 231.6 kg

Tøjt 63711 Strk og Sæbe stridt nem brugt,

naar de følger Sæbe egen Værkamulde 84.0 kg Sæbe og 231.6 kg Soda
Fra Viborg opgives at være brugt: juli Maand

105.0 " " og 520.0 "

Det er en fæl beregning paa 21.0 " " og 288.4 "

Dette berører jo klart, at de i Viborg mængden kan følge deres egen Værkamulde.

Ordfriuen hærti mig opgivet at bruge mængden 20 à 23 kg. Sæbe og
100 à 120 kg Soda om ugen.

Sindssygehospital med Aarhus, den 22/8 1922.

Jens Hjelme.

Til

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

I det jeg beklager atter at maatte gjøre Direktionen
Ulykighed, indsender jeg herved Vaskerikarens Ind-
beretning om Opholdet i Viborg og samtidig en
Fartegnelse over, hvad der har været i den Uge,
han var deroppe. Som sædvanlig viser denne, at
de i Viborg ikke en Gang i en Uge, kan følge
ders egen Vaskemetode. Da Vaskerikarlen sagde
Farvel til Farvalter Børnsen, udtalte Farvalten,
at han ønskede at arbejde i Fred. Hvis jeg igjen
gjorde Opholdet over Viborgs Vaskemetode, vilde
han ikke finde sig der, men tage alvorlig til
Opførsel. Jeg maa måske gjøre Direktionen
opmarksom paa, at det ikke er mig, der har an-
grabet Viborg, men jeg har kun bevist, at Viborg har
apstillet en Vaskemetode, der er komplet umulig at
følge for et menneske, der har Farstand paa Vask.
Det bedste Bevis paa dens Umulighed er da ogsaa
at de ikke, selv i Viborg, er i Stand til at følge
den.

Arbødigst

Jenny Hjalm

Sindssygehospitalet ved Aarhus den 29/8 1922.

SINDSSYGEHOSPITALET VED VORDINGBORG.

HOSPITALSFORVALTER- OG KASSERERKONTORET.

Telf. 35.

Oringe, den 29. 1922.

Kan fav. henv.

Han med stærke Trækkere har vært vaskeragen.
Han har ikke beklaget, at Rækkes først raa med
har vært gaaen mij. Da jeg lagde ind allerede d. 12^{de}
juli, og vistod den gang meget alvor i den Irka,
der varer i Berntorffsgade 15.

Vore Resterne gik, som p. den gang fortalte
Dem, ikke ind gaaet hvilte, at Viborg Magistrats
ikke maaede både faktiske Farligh, men ickefogt
hincs ind gaaet præsterne mod Ruvendelen
af den skadelige Sodalidet, nem. "bearmedes" i
Dilektarrets Skrivelse af 29' juli. Senere
hævdes heller facit at Skat af Kampt over mij,
eftersom Dilektarret ved Skr. af 15' lejl. har
dæmnet Viborgs lager fuld af hvidkryds
Grubbold, og altsaa erkendt, at man først havde
opgivet Sodalidet 100 % for sterk, og næmlig
efter at p. gaa Sammenstillingen af Etiskerapparat
en kan se, at Viborg for Apenz, Itzig med hæv-
opgivet spesielt den farlige Saludal.

Præsident, at det høje Direktørat har haer opgået
en glemmeude Trudals i Administrationsretten:
paa Finsdags af 2 gale Rapporter (Bærnehus
har des overfor mig vildtælt, da var gale) bevarer,
at my Værlæmtheden udførte med den lidt, der
angives 100% for stark!

Præsident, at haemme mig øjen og en nære
at glæde med i døgglejlighedens belægelse Stadionum,
men præsident grammed mig, om den Værlæg.
Husk præsident, at han varer med i hele den Oldtids-
byg, som forejels i Kobenhavns Kammuniceret paa
paa Værlæg, Sjælens ancelingerens Dommede —
det det, De nære paa Bispebygning Hærskabes Værlæg
Det, den udstedt, og er ved at ske her paa Statens
Hærskaber, er en nære beskæmmende Skrivne
Udbryg af Oldtidsbygning.

Værlæmtheden Rapport har nuvært mig
medt. Hans Trudelyk svare ganske lidt mit
af Præsident i Viborgs Økonomilokaler.

Derved har jeg ikke fået forlyst mig
i fuld øgalmis Oldtidsbygning, - præsident skal også
kø Stevns; - er det rigtigt, at han har paa Skivse
om af 29/8, da er Viborgs Økonomiinstitution
min nærmeste frendes far stort.

Fuld øgalmis Oldtidsbygning paa nærmest Bro
gen, et næll Sædefartens for Viborg paa

ca 64 kg Sels, ca 200 kg Soda, men Vibay
måldes dag før juli bræde 80 kg Sels, 400
kg Soda, hvilket jo varer til Carburiabtydernes
Opjælelse. 4 * 20 kg og 4 * 100 kg. Hencas
Gundag er vel rigtigt:

Maae glæsner

Dens
J. G. Steenstrup

(afgivet i Dok-
torat)

Ferbrug af Vaskemidler
ved Sindssygehospitalet ved Aarhus
naar der vaskes efter Viborg Hospitalets Vaskemetode.

-0-

I Juni Maaned 1922 blev der her vasket 45618 Stk. Tøj.

Vasket Antal Maskin- fulde:	Tøjets Art:	pr. Maskinfuld: Sæbe- lud. Liter	Soda- lud. Liter	Ialt Sæbe kg	Ialt Soda kg
ca. 83	Lagner	16	16	20,8	50,1
- 27½	Haandklæder og Vaar	24	24	12,4	41,5
- 31	Kroptøj	24	24	14,0	46,7
- 24	blodigt og urenligt Tøj	36	36	16,3	54,3
- 20	Forklæder og Viskestykker ...	36	36	13,6	45,3
- 8	Dækketøj	24	24	3,6	12,1
- 44	Funktionærtøj og I&II Kl. Pat. Tøj	24	24	16,6	39,9
- 33	broget Tøj	24	24	12,5	29,9
- 17	Uldtøj	16	0	4,3	0
- 15	Tæpper	8	0	1,9	0
				Ialt 116,0	319,8

Der er ingen Sæbe beregnet til 1468 Par Sokker og Strømper

169 Stk. Klædestøj

430 - Halmsekke

508 - Gardiner, fint Uldtøj, fint bro-
get Tøj og kulsørte Manschet-
skjorter.

-----
ialt 2575 Stk. Tøj, der aldrig nogensinde kan

blive rent uden Vaskemidler.

Hver Vaskemaskine rummer ca.:

80 Lagner,	70 Duge,
120 Stk. Kroptøj,	35 a 40 Kjeler,
300 Viskestykker,	100 Bluser,
100 a 150 Forklæder,	100 Uldtrsjer,
300 Haandklæder og Vaar,	24 uldne Tæpper,
400 Servietter,	eller 180 Stk. Funktionærtøj og I & II Kl. Patienttøj.

125/1922

v. o.

I Viborg Hospital er der vasket 18093 Stk. Tøj mere end her i Juni Maaned 1922. Jeg har forespurgt Oldfruen, hvormange Maskiner de vasker om Ugen, men det vidste hun ikke, det havde hun ikke lagt Mærke til, derfor har jeg nu forsøgt at regne det ud, korrekt kan det jo ikke blive.

Vasket Antal Maskin- fulde:	Tøjets Art:	Stykker pr. Maskin- fuld:	Tøj Ialt Liter	pr. Maskinfuld: Sæbe- lud. Liter	Ialt Sæbe lud. Liter	Ialt Sæbe kg	Ialt Soda kg
40	Lagner	80	3200	16	16	10,1	24,1
14	Haandklæder og Vaar..	300	4200	24	24	6,3	21,1
18	Kroptøj	120	2160	24	24	8,1	27,2
11	smittet og blodigt Tøj	120	1320	36	36	7,5	24,9
8	Forklæder	150	)	(3000	36	9,5	31,6
6	Viskestykker	300	)				
6	Bluser	100	600	24	24	2,3	5,4
3	kulørte Forklæder ...	100	300	24	24	1,1	2,7
6	Kjoler	40	240	24	24	2,3	5,4
10	Uldtøj	100	1000	16	0	2,5	0
8	Tæpper	24	192	8	0	1,0	0
				16212		50,7	142,4

Uden Sæbelud er vasket 1881

18093

lægges hertil ..... 45618 hvortil er brugt 116,0 319,8
bliver det ..... 63711 og dertil er
og dertil er mindst brugt, naar de følger deres egen
Vaskemetode ... 166,7 462,2

I Viborg opgives der i Juni Maaned 1922 at være brugt 105,0 520,0
det er en Fejlregning paa 61,7 57,8

For Maj Maaned war Fejlregningen endnu større.

Sindssygehospitalet ved Aarhus, den 27th Juli 1922.

Jenny Hjelm

Oldfrue.

Gengivet

I den til Hjelmsværket om onsdag kl. 10.00

Forbrug af Sæbe og Soda i Viborg fra Mandag d. 21/8 til Lørdag den 26/8 1922, naar de følger Sæbs egen Vaskemetode.

Vasket Antal	Tøjets Art	Sæben	Soda	Sæbe	Soda
Maskiner		lt.	lt.	kg.	kg.
9	-	Viskostykker	2	36	3.1
13	-	Kroptøj	.	24	2.9
29	-	Lægner	.	16	3.6
6	-	Håndklæder og Vaan	.	24	1.4
7	-	brogel tøj	.	24	1.3
5	-	Udstyr	.	16	0.6
2	-	Fryppm	.	8	0.1
2	-	Dige	.	24	0.4
3	-	smittet tøj	.	36	1.0
2	-	Hattrugen	.	24	0.5
1	-	Forklæder	.	36	0.3
4	-	Funktioner og Pigstøj	,	24	0.8
83	Maskinen tøj og det til er brugt			16.0 kg Sæb 45.2 kg Soda	
8	-	- vasket med Sæb og Soda.			

Totalt 91 Maskiner tøj:

Der er i Viskeligheden brugt 20 kg. Sæbe og 100 kg. Soda,
dette gavim jo attur, at de i Viborg ikke følger Sæbs egen Vaskemetode.

Jens Hjelm

Sundssygehospitalet ved Aarhus d. 29/8 1922.

Iw overlozen, den 1. marts 1922.

Med at meddele Jevs, at Dickebæk pr Stads
tygelsorikaler har berkent, at der fra 1. April d. A. skal
regne i Rægpræstelæn af hver måned, pris af Gang i
de første dage af maj d. A. vil være at midlende
en, i overensstemmelse med vedlagte Skemaet opført
i Rapport angaaende Væstværts Drift i den gennem
foregående måned, børde jeg dog jo pr at hædse.
Dette til Dickebæk kan ske ved hurtigt præcis
midlertidigt efter hver månedes udgang midlende
beret en oversigt opført overensstemmende med
Skemaet og indeholdende de oplysninger, som de
er, stand til at meddele,

Forsangeri w. Trolden Raahauge
Rigsaarbejder Raahaugegaard
Trustrup

B 9/1922

Fra Direktionen, den 9. Septbr. 1922.

Til

Nordisk Forbund for Sæterns Hidmøggevirksomheds.

V. 3. 1922. 23.

Maltegh præsenteres hermed Rapport omga-
ende Fortsigtig op Rengøringsmidler ved Sæd-
syphovirksomheds ved Sæterns i Tidet fra d. 1.- 28
Aujust d. d. P. J. L.

hermed
ber. vedtag

Fra Direktionen, 10. Octbr. 1922.

i Tidet fra d. 29/8 - 25/9 1922.

Fra Direktionen, den 6. Novbr. 1922.

i Tidet fra 26/9 - 23/10

Fra Direktionen, den 1 Decr. 1922

i Tidet 24/10 - 20/11

Fra Direktionen, d 8 Jan. 1923

i Tidet 24/10 - 18/12

Fra Direktionen, d 30 Jan. 1923

i Tidet fra 19/12 22 - 15/1 23.

B 125/1922 36/1923-24

Fra Direktionen, 24 Febr. 1923

i Tiden $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$

Fra Direktionen, d. 3 April

i Tiden $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{3}$ 1923

Fra Direktionen a 1 maj 1923

- " - 19 Maj i Tiden 13 Marts - 10 April 1923
- " 19 Maj 1923 - Tiden $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$ 1923

Fra Direktionen d. 23 juli 1923

i Tiden 5 juni - 2 juli 1923.

" 6 jyng. 1923 " " 3 juli - 30 juli -

Til

Funktianen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

Efter at være kommen hjem fra Viborg, skal jeg forsøge at give en klar og tydelig Indberetning om mine Indtryk af Vasken og Vaskeriet i Viborg. Tøjet var med et vugt milt Udtryk græt i græt; det var den nærværende Fattighusvask, jeg nægter ikke at have set og ganske usæmmedigt for et Hospital. Det kommer af, at Vaskerkarlen i Viborg vasker ganske selvstændigt; han har lært at vasker paa et Vampvaeskeri, men der har de selvfølgelig ikke leveret seadan noget Tøj. At Tøjet er græt, er fordi Farbrugten af Sæbe stedig er blevet trykket længere og længere ned, og at der bruges altfor megen Sæde, 100 kg cal. Sæde man til 300 kg Klystelsæde. At bruge al den Sæde er sandsynlig og sandsynligt for Tøjet, og gjør at græt og græt; men der hævdes for alle Sider, at når Tøjets blod var uud, d. v. s. når alt blodet er blevet fjernet over det hele, saa der ingen Røde er, saa er det ganske ligegyldigt, hvældes Klysten er, "at vil de også saa synes inde i Tækketøjet," præstede man. Vaskerkarlen mangler alt Begreb om Vask; han kan stoppe Tøjet i Maskinen, bemærke Læden paa, sætte Maskinen til at kage, lukke Læden paa og sætte det til at skylle, men der skal man til for at kunne forståa at vasker. Tøjet kan ikke skyldes ardentlig i de Maskiner, og Skyldningen af Tøjet er magt af at vigtigste ved Vasken. Men antageligt for at det skal gaa hurtigere - han er jo fri, naar han er færdig med at vasker - skyller han Tøjet i varmt Vand; det skal da også mak hjælpe til at give ~~Tøjet~~ en daadig Klyst. Han vander alt Tøjet sammen, kun alt smittede og ^{blodige} smosede bliver skyldt op og sat i Blød. Det er en af de første Betingelser for at kunne vasker ardentlig, at Tøjet samme nogen lunde, sam det er smudsigt til. Det er Hospitalstøjet, der vades sea prægtigt sammen, ja, Uld og Barnulæsstæmper vaskes endog i en Maskine; Funktianerstøj og Dækketøj sættes

i Blad. Sam hans Vask er utiladelig, saa er hans maskiner
halet farværdigt. Økslerne kunne godt se ud til at ruste
i Stykker, naar det skulle være, og da er da også nybøt set op.
Vaskemaskinene varer pylade med gammelt Tøkkeskum og
Saaalud. Hjulene kunne paa Grund af Smus næsten ikke
gåa rundt; det var et Hestearbejde at døje maskinen; jeg
privatet det. Vaskemaskinene stod ogsaa saa uopraktisk
som vel muligt, nemlig høje op ad Vinærene, saa man
daarlig kunne komme bagved dem gjør dem svært.
Blækkeren varer saa høje, i hvort Tilfælde da de, der staar
med ved Døren, at jeg maaatte kavle op for at se i dem.
Vaskeriherren maaatte have helt ned paa Bunden for
at hine Tøj op, naar der var nogen i dem; men det
var der aldri. Funktionstøj og Tøkkeskum sættes i Blad i
stør Træhaljer, andet Tøj sættes der ikke i Blad, saadan
som der står i vores Vaskemaskine, at vi skal ejøre.
Jeg maa aa ogsaa tilstea, at hvis jeg ikke havde
anden Blækket, end der har i Viborg, saa satte jeg
heller aldri Tøj i Blad. Vinduemaskinene står saa
højt, at den slakkels Tige daarligt kan noa at fyldes
dem; det maa i hvort Tilfælde være et meget anstreng-
ende at trættende arbejde. Det viser, at de Herre, der
har haft med dette Anlag at gjøre, ikke har haft
segkyndig konstruktiv assistance med paa Raad, derfor
er Vaskeriene ogsaa ofte enanto den Dag, Dag meget
uopraktisk indrettes Alt hvad jeg saa af Afslutningerne
var nydeligt, men alt hvad jeg saa af Hjælpen og Vaskeri
var daarligt holdt. Det var det mest vanrægtede Hospitals-
vaskeri, jeg nogensind har set. Jeg havde altid troet,
at naar man havde et Hus, var det god Økonomi at
at holde det rejlige, men dette var saa farfaldent,
at det vil koste mange tusind Kr. at få det gjort
i Stand en Gang. Privat Dampvaskeri er jo i ømme-
lighed ikke vikere velholdt, da skal jo betale den dyre
Tændor, derfor har de ikke Raad til at holde Folk til
Ringfæring, det kan jeg en Gang, jeg spurgte. Vi har
ja ikke kunnen holde det høje i Orden, da vi have fastlænede
Folk, og da vi formaalstig allt hadde stille med Vasken
en undestiden to Ettermiddage om Aften. Mødren
og jeg var ude at se Fabrikant Bentsens Vaskeri; det
var heller ikke vikere velholdt, men deres Vaskemaskiner

var der intet i Vejen med, at lagde sig straks tilbage.
Tøjet var smukt hvidt, jeg vilde saa gjerne have haft at
ville, hvormedet hvilte det Tøj bælteae i Vaskemidler, men
det vidste al ikke, heller ikke hvormedet der vaskedes am
Ugen, men saa sprungte jeg Hælene, hvormedent Læd
der bruges am Ugen. Der var en stor Søbekøger og en lille
Saaakøger, som rummede henholdsvis 40 kg Søbe og 18 kg Sada.
De koste 2 Gange Søbe og højt 3 Gange Saad om Ugen, det bliver
80 kg Søbe og højt 54 kg Sada. På Sindssygehospital i Viborg bruges
al ugentlig 20 kg Søbe og 10 kg Sada. Jeg sprungto Fabrikant Bertsen,
hvemmedes at kunne vide, at de brugte saa lidt Saad. Farai vi
ikke vil idelagge Falks Tøj: "Det holder sig med ham i, at
vi jeg heller ikke, aufar kan sig ikke indlære mig paa,
at bruge al den est. Sada, men maa have mere Søbe i Større
far. Der var ikke mere end 8th Diger, der stad flere og stræg
Krovstøj, jeg kan aufar regne ud, at der vaskes ikke mere
end en Fjeddel af det Tøj, vi vasker, da det Tøj, der leveres
i Vask paa saa dant et Vaskeri, er meget senere at behandle
end Hospitalstøj. Hvert Stk Tøj bliver da ogsaa mindst fire
Gange saa dyrt i Vaskemidler. Oldstuen paa Viborg sagde
til mig, at hvis hun selv skulle staa far Vaskeri, vilde
hun bruge mere Søbe. Efter min Mening er Farvalteren
ja ikke sagkynnaig paa det Punkt, at han bøjer sig altsaa
heller ikke far Sagkundskaben. Et vaskeri sam i Viborg er at
spare paa Skillingen, og lade Daleren springe. Alt hvad
der sættes under Oldstuen, naar jeg undtagen Vaskeriet,
var i en eksemplansk Orden, baade med Hensyn til
Lapning af Tøj, Udliveringen, Stygning, Behandling
af Personalet og Orden i Regnskabet, som hun med den
største Elskværdighed viser mig. Jeg kan aufar heller ikke
forstaa, at hun kan finde sig i den Vask. Der bliver ikke
klaget over Tøjet, sign man, nej, selvfølgelig! Det kan
jeg ikke finde nogen Sammenhænging Sted, at us-
uden mytto det vist ikke at komme med Klager
til to saa myndige Mand som Overlæge Geill og
Farvalter Børnsen, at sagde jeg ogsaa til Farvalteren.
Farvalteren sagde, at det var ham og Vaskerkarlen, der
havde lavet Vaskemidten; Oldstuen havde ikke haft
noget med den at gjøre. Jeg snorde, at jeg straks
var klar over, at det var en Kantarmænd, der ikke kunne
have Begreb am Vask, der havde lavet den. Vaskerkarlen

er vist en meget skikkelyg og var elland, men regne eller beregne kan han ikke, og det kan man vel heller ikke fastlænge. At han, efter min mening heller ikke faststaa sig paa Vask, er en helt anden sag. Forresten sagde man, at naar Mafünen vaskede selv, blev tilsteds støksponere - et Besøg paa min Paastands Rigtighed. Farvalten begyndte med at sige, at det var ublaagt af mig, at jeg ikke højde mig og støks vaskede, som de gjorde i Viborg, for det kan jeg ikke. Det vilde da have; Direktarato, at var også det eneste rigtige, og det mente Direktoren også.

Jeg svarede, at hvad Direktoren mente, kunne hverken Farvalten eller jeg endnu vide nogen om; det fis vi ikke at vide, men det kan hverken Farvalteren eller mig ved lige i øjeblikket. Det vi skulle tale om, var, at Viborg havde apostilles en Vaskemitaen, samt vi alle skulle vække efter, at den var seet rimelig, at de ikke, selv i Viborg, var i stand til at følge den. Da Farvalteren saa meget tilforsyd svarede: „Ja, men Fik Hjælm har de opdaget, hvorfra vi ikke kan følge den,“ tilgav jeg ham lige med det samme; thi han vildste ikke, hvad han gjorde. Hvorfar Vaskemitaen ikke passer sammen af, at Sæbe og Saalteau kun bages i en Styke, ikke i to, samt der staaer paa Vaskemitaen.

2½ kg Sæbe bages hver Gang, det halve kg Sæbe mere, sam skal gjøre 3½ lt Vand til den sterke Sud, bruges naturligvis ikke. Der bages hver Gang 10 kg Sæde alene 6kg; saa man aer naturligvis godt meget mere til i virkeligheden end naar man agner efter Vaskemitaen. Saal skal der i følge Vaskemitaen kommes henhalvannis 130 lt og 250 lt Vand paa Tøjet, det er 8 Spand paa det hvilke og det bragede ej 29 15 ¾ Spand paa Klaestøj, Udstøj m. m. Eller det ikke også er en Fejtlagelse, efter min mening er det allfor meget, vi kunde ikke rigtigt male det, da deres Paastands glas var saa smudsede, at man daarligt kunne se Vandet.

Sæbe vaskes der Tøppen tilde hvor Vinter for circa 500 fl., ditto Belæb, synes jeg, har også opfins paa de af Viborg Hospital indsendte Vaskeri rapporter. Tøppen har hældt bestet 10% pr. Stk. Denne Bankuruncie paa Statens Læge, Sygehospitaler om, hvem der kan vække billigt, og som jeg desværre har næret mått til at afdrage i tilknytning sig efterheanden til en „Smudeskankuruncie“ af Reng, som jeg allerkort beskræft vilde trække

mig ud af. Jeg overlader med den største Glæde en af mine
kjære Hølleger, paa et af Statens øvrige Sirkasssyge-hospiteter
at tage 11te Person. Man vil maaesse i Viborg synes, at denne
kritik er far haard, efter at man har mist mig den mest
overstimmende Gjæstfrihed og Venlighed. Men Kritikken er retfærdig,
og jeg beder dem i Viborg ikke glemme, at jeg hænkle kun i
eneste Valdværdi, da jeg ikke kan følge deres Viskemetaar, og
jeg aldrig kan inddale mig paa at vaske, sam de vasker
i Viborg. Det har jeg sagt flere Gang. Deraf faunudaaet det
mig, at Farvalter Birnsen, i et Læsokab med Gjæster fra Byen,
uttalte, at paa Viborg Hospital stod de altid med Palmerne
i Hænderne. Hvor kan Farvalteren sag mene, at man
virkeligt er blevet saa demoralisert her i Landet, at han
kan vinde Palmer paa denne Vask, hvor ikke en eneste Op-
lysning, ikke et enest Fal af hans Opindelser til Data har
varet rigtige. Jeg maa maaesse have Lav tid, da det faunadant
og fackhaebentlig er sidste Gang, jeg skriv om denne Vask,
endnu en Gang at givningaa Viborgs Opindelser.

De bruger altsaa 20kg Søbe og 100kg Saad om Ugen. April
Maaned, 4 Uge, er der opgivet 21kg Søbe for hvert et 100kg Saad
for meget. Maj Maaned, 4 Uge, er der opgivet 25kg Søbe for hvert
et 80kg Saad for meget. Juni Maaned, 5 Uge, nærmere os
at det rigtige, da er der kun opgivet 5kg Søbe et 20kg Saad
for meget; men saa oplyser Farvalteren, at det ej, der er
indlevret i Slutningen af Juni Maaned, først er blevet
vasket i Juli, 4 Uge, eller er der vasket en Del af Juni
Maaneds Ej i Juli, ja, saa farumaaet mit virkelig,
at der er brugt 25kg Søbe et 120kg Saad mere i Juni
end i Juli, det er en utiladelig Fløthea, og det ligner
dem ikke i Viborg. Men endnu mere farumaaet er det,
at man i Juli maaned har kunnen spare Saad, da de
tilmed har vasket noget af Juni Maaneds Ej, saa
at Saakagen kunde være fuldt den 11te August, da
kager ja $2\frac{1}{2}$ kg Søbe et 10kg Saad, der sea er opgivet
for meget i Juli maaned. Eller saa mangler den til
den ene Uge i August, 5 Uge, $17\frac{1}{2}$ kg Søbe et 90kg Saad,
der faktisk er brugt, og som de ikke har gjort Regnskab
for. Dette Vaskeringskab kan selv et 10 dars Barn
faire, alt hvad der forlanges er ja blot, at man skriver
op, hvad man faar af Vaskemidler i hver Uge et
hvornrigt Ej, der vaskes. Det er mit virkelig en Saad.

at naar Ølet/nuen appgiver hvormegot Tøj; der er vasket, at Hospitalts= favoritteren og Vaskerikarden saa ikke kan holde Ørnen paa, hvormegot Søbe og Gaaa der bruges. Jeg ved godt, at det maa nu faa faraet sig
mest at slæss med Tal, men jeg synes daa ikke, at Farbrugen af Vaskemidler, manlig for Ørbens Vedkommende, er saa svimlende, at det skulde ligge over en anden Rentamands Begrensning at gjøre det rigtigt. I Viborg slutter al ligesom vi daus Maanedsvæk en Lædag, men nu skal vi alle slutte det den sidste, det kan vi jo sagtens gjøre, og det vilde i sikkert være os alle en stor Glæde, hvis vi kunne hjelpe Viborg til at faa denne Vaskeringskab rigtigt. Vaskeringskabet skal færs rigtigt hvor Udg, hvor Maaned, hvort Hvorstal, ellers kan det heller aldrig blive rigtigt, naar har det er Flit. Vaskeringskabet maa nu det nummeste Regnskab paa hele Hospitalts, og man kan ikke læse vær med at tænke paa, at hvis alle Oplysninger, Viborg giver, er ligesaa korrekte som Oplysningerne angaaende deres Vask, ja, saa maa de øre i Funktionatets efterskanden faa et et magtigt eksempel af fejlagte Oplysninger fra Viborg. Ja, saa kommer vi til denne antalte Vaskemidler, der er færdet fra Begynnaes sen til Slutning. Den første Fejl var jo, at de opgav deres Læd 100% starker end den var, den anden Fejl, at Søbe og Gaaa kør kages i en Stykke ikke i ta, den tredje, at Tøjet ikke sættes, sam der staar, den fjerde, at Tøjet ikke sættes i Blød, undtagen Funktionatstøj, Dækhetøj, snæve og smittis Tøj. Opstilles der en Vaskemidde, er det velikke et ubilligt Falangenae, at den skal følges paa det Hospital, hvor den kommer fra, men sagen er, at Viborg har set ingen Vaskemidde. Det bliver rasende fastslæt om Vaskerikarden, at faar han udklænt økg Søbe, sparer han det ene, et Beris paa at han ingen ettelede følger, men at alt hvad der angaaer selve Vasken og Vaskeringskabet er i en ganske titthåndig Glæde. Der bør tages Hensyn til, at vi har 1-11 Objekter, og at vi til Tidet skal spare meget paa Venstet. For Tidet er det mestre af grinte. Når man ikke har Vand nok til Skylningen, saa er det minste idellegginae for Tøjet, at den sidder Søbe end Gaaa deri, efter at apostille en Vaskemidde vil ikke være heldig, da vi skal spare saa meget, som vi skal. Kunne vi bruge ligesaa meget, som paa de kjøbunkhanske Hospitaler,

ja, saa kunde det mooske lade sig gjøre, for den er Guden saa
stark, at den kan gjøre selv det mest smovsde Tøj udt.
Paa Rigshospitalets pastoer hørte Hrh Tøj 2,82, paa Bispebygning 1,57,
i Aarhus 1,56 i Vaskermidler. Her paa Hospitalits har det i de
to sidste Maaneder kostet 3/10 og 4/10 Kr pr Hrh, men Tøjet
er ikke saa godt som før, og jeg maa bruge mere Pabe,
da Tøjet skal afleveres sent. I Viborg vasket de nu for 2/10 Kr.
Førstatteren og Oldmønen mente, at det til Vinter komme gjorde
det endnu billigere, men lad dem om det. De maa
vasker ganske uden Vaskermidler, blot vi maa blive
fritaget for, at Viborg bliver apostoliske samt Etsekryd
værdigt til Efterfølgelse. Denne hensynsløse Spræn er
blivet ganske øjeblyk aerappet og er fuldstændig idælogisk
for meget andet end Tøjet, men det skal jeg ikke
kommne nærmere ind paa, da det jo ikke kommer
Vaskesagen ned. Jeg maa ogsaa ankalde Viborg Hospitalts
Håndleder om, at Vaskeriarklen her skulde have sagt,
at Vasken i Viborg er ligesaa god som var; han har
sagt om Hødestøj, at naar man tanker paa, at
det kun er vasket i rent Vand, saa var det jo
meget godt; det samme mener jeg, men det er
alligevel en meget betydelig Ros. Nu vil jeg til Slut
gjerne hæde Direktianen om, at henville til
Direktaratio, at vi vasker, samt jeg mener personligt,
jeg kan ikke idælogge det albyde, jeg har med
at gjøre og handle lige stik imod bæn Viænne.

Bridagst

Jenny Hjelm.

Tindssygehospitalts ved Aarhus 19 October 1922.

Læst med mogen Tidsskrift

Bertil Jensen

24/10-22

Fra Direktoratet den 5 Januar 1922

Kr.

Direktorat for Fiskens Fauna
sympathiske.

J. G. 1922. 33

Bureauet Direktorats Fin-
værelse af 29 f. d. vedlader Direktoratet
sig at meddele, at Grunden til
at, Rigsanstalten Raadssager ved
følgende Vækterirapporter fra okto-
ber måned f. d. har bemærkt
at hvid Torsk af Mysjet. Sådaværende
at der af disse Vækterimeldinger
har været Beklædninger tilkøbt,
midtrolig fra Fisketid, der
er sket for modtagelsen af
Direktoratets Meldelse af 18 October
f. d., hvis Fisketid d. 27 d. M. er
meddele Torstunderindien paa
Rigsanstalten.

J. A. T.

Vedlage

x 100

B 125/1922

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende bedes betegnede med

J. No. T. 6. 1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 29. December 1922.
Bernstorffsgade 17.
Tlf. 3376.

Forinden videre foretages i Anledning af Direktionens Skrivelse af 23. d. Md. angaaende Overskridelse af det til Vask og Rengøring ved Plejeanstalten paa Raamosegaard for indeværende Finansaar bevilgede Beløb, udbeder Direktoratet sig herved under Henvisning til sin Skrivelse af 18. Oktober d. A. (V. 3.) og den fra Hospitaliet modtagne Vaskerirapport for Plejeanstalten for November d. A. Oplysning om Grunden til, at Plejeanstalten vedblivende bruger et forholdsvis betydeligt Kvantum hvid Sæbe og kryst. Soda.

Direktionen for Sindssygehospitaliet ved Aarhus.

B 125/1922

Fri driftstiden, d. 27 oktober 1922

Driftstunden pr. døgnens Sædssoppenhedsstale
var mindre 18' d. tidskrevet driftstidens daaldest:
"Af de ..... calct. Soda."

Nordens herved meddeler med tilhørende, at driftstiden
bet minder q. d. har meddelelt dermedes, at leveran-
cerne af Soda og Soda i Tidsskriftet fra 15 oktober
1922 til 15 Januar 1923 er overdraget til
P. Kochers Territor, Fredericia: blod Reagovingsstofet bet
en pris af 30 kr pr. kg.,

Krone emulsionsstof bet en pris af
70 kr pr. kg.,

Fabrikken Yella A/S. Sorøvej 61. København K:
gult Stangstofet bet Personværk og Blod-
væg bet en pris af 70 kr pr. kg. og
calcineret Soda bet en pris af 18 kr
pr. kg.
P. J. T.

overlæge.

Typhusforeningen Københavnske
Rejsningsmedicinske Raadnadsråd

9/125/1922

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende bedes betegnede med

J. No. V.3.1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 18. Oktober 1922.
Bernstorffsgade 17.
Tlf. 3376.

Af de fra Hospitalen modtagne Vaskerirapporter for Plejeanstalten Raamosegaard ses det, at den af Direktoratet indkøbte Marseillesæbe ikke anvendes ved Vasken, men at der hovedsagelig bruges grøn Sæbe, og at der foruden calc. Soda bruges et betydeligt Kvantum kryst. Soda.

I den Anledning skal Direktoratet henlede Hospitallets Opmærksomhed paa, at det er en Forudsætning for de ved Skrivelse herfra af 29. Juni d.A. paabudte indledende Forsøg med en Vaskemetode som den ved Sindssygehospitalen i Viborg anvendte, at der ligesom dersteds alene bruges Marseillesæbe og calc. Soda.

Til
Direktionen for Sindssygehospitalen ved Aarhus.

B 125/1922

Fra Direktionen, den 28 oktober 1922.

Til

Direktoratet for Statens Missionsgårdssamlinger

Nr. 3. 1922-23

Efter at Hospitalets elever i dagene fra d.
10.-14 decmes har optrædt sig i Nitorg for at
sele sig ud; den ved Missionsgårdshospitalets
anvendte Væskemæode har hørt til Direktionen
afgives den følgende Beslutning, som nu
herved tillader sig at præsente.

P. J. L.

Værdige.

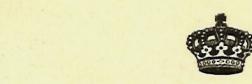
B 125/1922

Fra Overstyrer, den 21. Oct. 1922.

Kop

D. Herre Medlemmer af Direktionen.

Vedlagt tilstiller ejg. & Hr. Indsætningsjy
fra øverste Strom Njelm angaaende Viborg Lunds
sygehusmødes Rapportmetode.

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med
J. No. V.3.1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 28. September 1922.
Bernstorffsgade 15.
Tlf. 3376.

Efter at Direktoratet i Anledning af de i Direktionens Skrivelse af 18'd. Md. anførte Anker mod den af Sindssygehospitalet i Viborg anvendte Vaskemetode havde udbedt sig dettes Udtalelse, har Direktionen for Viborghospitalet under 26'd. Md. tilskrevet Direktoratet saaledes:

" I Anledning af Direktoratets Skrivelse af 20'ds. - kfr. Journ. Nr.V.3.1922-23 - skal man henstille, at der gives Oldfruen ved Sindssygehospitalet ved Aarhus Ordre til at rejse til Viborg, for der, sammen med hærværende Hospitals Oldfrue, at gennemgaa den her anvendte Vaskemetode. Det bemærkes dog, at Oldfrue Frk. Pellesson har Ferie indtil d. 9' n. Md. incl.

Sker dette, tør man sikkert regne med, at Oldfruen i Aarhus vil kunne faa Forstaaelse af, at den her anvendte Vask er billigere og mindst lige saa god som den hidtil i Aarhus anvendte. Til dette Resultat kom i hvert Fald Hospitalsarbejderen fra Aarhus, da han i Ugen 21'- 26' f. Ma. deltog i Vasken her."

Da ogsaa Direktoratet anser det for formaalstjenligt, at Hospitallets Oldfrue opholder sig nogle Dage i Viborg for at gøre sig nøje bekendt med Viborghospitalets Vaskemetode, bemyndiger man herved Direktionen til at lade Oldfruen foretage den omhandlede Tjenesterejse.

Direktoratet udbeder sig til sin Tid Indberetning om Resultatet af Oldfruens Rejse.

Til

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

215/1922

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med

J. No.V.3.1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 28th September 1922 2.
Bernstorffsgade 15.
Tlf. 5376.

Direktoratet har Dags Dato tilskrevet Direktionen for Sindssyge-hospitalet i Viborg saaledes:

" I Anledning af at Hospitaliet som Svar paa Direktoratets Førespørgsel om Grunden til, at Forbruget af Sæbe og Soda i Rapporterne over Vaskeriets Drift i Juli og August er opgivet til henholdsvis 80 kg. og 400 kg. i hver af de nævnte Maaneder, skønt Stykketallet af vasket Tøj andrager i Juli 52226 og i August 64316, har utalt,

" at Tøj, der i Maanedens to sidste Dage indleveres til Vask, ofte bliver optaget paa Listen den Dag, det indleveres, men først vasket i den næste Maaned. Juni Maaned fik saaledes Maanedens sidst indleverede Vasketøj; men det vaskedes først i Juli, ligeledes var Ludkogerne fulde af Lud d. 1st August, og denne Beholdning opføres ikke som Beholdning.

De ovenfor nævnte Grunde har medført de af Direktoratet paagegede
Forhold og vil jævnlig kunne give et urigtigt Billede af det maanedlige
Forbrug; men dette udjævnes ved Aarsafslutningen," skal Direktoratet af
Hensyn til Nødvendigheden af at tilvejebringe et ensartet Grundlag for
Sammenligningen mellem de fra Hospitalerne indsendte maanedlige Rapporter
over Vaskeriernes Drift anmode Hospitalet om at ville foranledige, at det
Stykanttal Vasketøj og det Forbrug af Sæbe og Soda, der opføres paa den
maanedlige Rapport, fremtidig angiver, hvad der i virkelig er vasket og
forbrugt i den paagældende Maaned. Tøj, der er indleveret til Vask i
Slutningen af en Maaned, men først vasket i den følgende Maaned, maa saa-
ledes først optages i Rapporten for den Maaned, i hvilken Vasken er fore-
taget, og det samme gælder Sæbe og Soda, der i Slutningen af en Maaned er
anvendt til Fremstilling af Lud, der først benyttes til Vask i den følgen-
de Maaned.

Hvilket herved meddeles.

P.D.V.
E.B.

H. Jindra

B 125/ Til Direktionen for Sindssygehospital ved Aarhus.
1922

Til Direktøren, den 9. Oktober 1922

Direktøren for Fødeværs Finsesygdomssyndes
hav i Grønnelev af 28 f.M. mitdelt, at det varer
det for formesset fuldtidt, at Hospitallets ølspise
opbevares sig nogen Dage i Viborg for at gøre
sig noget bekendt med Viborg Finsesyg-
domssyndes Vægtenmetode.

Man skal i den Balladering tilstede
meddel, at Storhaug Hjelme i det nærmeste
tidsrum er autoriseret i Viborg Tirsdag
d. 10. d.s.

F. D. F.

Viborg

Direktøren for Finsesygdomssynden

Viborg.

B 125 / 1922

SINDSSYGEHOSPITALET VED AARHUS
PR. RISSKOV ST.

A f s k r i f t .

Til

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

Indberetning om mit Ophold i Viborg fra den 21/8 til den 26/8 1922.

Der vaskedes i ovænnævnte Tidsrum 91 Maskiner Tøj og dertil brugtes 100 kg Soda og 20 kg Sæbe. Min Kollega kogte Lud en eller to Gange daglig, hver Gang $2\frac{1}{2}$ kg Sæbe og 10 kg Soda, i Ludkogerne, der hver rummer 318 Liter Vand. Sæbeluden blev kun fortynnet om Fredagen, naar Pigerne vaskede i Haanden. Vasken var meget graa og havde i det hele taget en ualmindelig daarlig Kulør. Det Tøj, der vaskedes foruden Sæbe og Soda, var ikke rent og pænt. Jeg har givet Oldfruen her en Fortegnelse over de Maskiner Tøj, der vaskedes. Min Kollega i Viborg har betydelig kortere Arbejdstid end jeg, men han har heller intet Pudsearbejde, der for mig tager to halve Dage om Ugen. Alt Maskineriet er rustent og daarlig holdt, men det har heller ikke været pudset i mange Aar, alt flød af gammelt Fedt og Olie. Jeg spurgte ham, hvor ofte de skurede deres Trætøj, dertil svarede han, at det vidste han ikke, han saa ikke noget til, at der blev skuret. Det er det mest forfaldne Vaskeri, jeg har set, alt uden Kalkning, Maling og Fernis. Der er intet i det Vaskeri, der er værd at efterligne.

Kristen Kristensen.

Hospitalsarbejder

Mærk.

Til

Directionen for Sindssygehospitalet ved Ørhøje.

I det jeg tilstille Directionen medfølgende Skrivelser af
Beretning fra Hospitallets Døfpræ angående Vasken efter
den af Viborg Hospitallets afgivne Metode samt en Indbe-
retning fra Hospitalarbejder Christensen om hans Ophold på
Viborg-Hospitallets, skal jeg i det jeg fuldstændigt tiltrække Døfpræns
Betræftning, foreslå Directionen, at denne henstiller til
Direktøratet, at Vasken her på Hospitallet, se altid har
vært foretaget med Den yderste Økonomi, Omhyggethed og
Forsvarlighed, må ske som hidtil, idet den af Viborg-Hospitallet
afgivne Vaskemetode er umulig at følge af efter min mening
aldeles uforvarlig.

Sindssygehospitalet ved Ørhøje

D. 31 August 1822.

A. Lind,
Hospitalsprest.

Sindssyghospitalet i Viborg.

Mandag d. 21 August 1922.

Viskeslykkes:

5 Maskinfælde

Krappej:

8 "

Hagner:

9 "

Håndklæder:

2 "

Bragt Tøj:

2 "

Aldtøj:

1 "

Stromper:

1 "

Tirsdag d. 22 August 1922.

Krappej:

1 Maskinfælde

Hagner:

2 "

Klædetøj:

1 "

Aldtøpper:

2 "

Dinge:

2 "

Smittej:

1 "

Onsdag d. 23 August 1922.

Hagner

9 Maskinfælde

Krappej

3 "

Viskeslykkes

2 "

Håndklæder

1 "

Nattøj

1 "

Bragt Tøj

2 "

Aldtøj

1 "

Stromper

1 "

Torsdag d. 24 August 1922.

Hægner:	1	Maskinfeld
Hædestøj:	1	"
Smitteøj:	1	"

Fredag d. 25 August 1922.

Hægner:	8	Maskinfælde
Smitteøj:	1	"
Broget Tøj:	3	"
Krappej:	1	"
Håndklæde:	2	"
Viskestykker:	2	"
Uldtøj:	2	"
Strømper:	1	"
Nattrøjt:	1	"
Forklæder:	1	"
Tyoler:	1	"
Funktionstøj:	3	"

Freitag d. 26 August 1922.

Pigetøj:	1	Maskinfeld
Uldtøj:	1	"
Strømper:	1	"
Hædestøj:	1	"
Håndklæder:	1	"

Den ovenstående Væk, der omfatter tager fra Mandag d. 21 August til Fredag d. 26 August d. a. kan ikke antages at være Norm for dets Væk, idet denne stader er varierende.

Fra Direktionen, den 8de August 1922.

Lid

Direktoratet for Statens Læge-
sygehospitaler.

V. 3 1922. 23.

Paa Grundlag af de fra
Lægesygehospitalerne for dømme-
dene April, Maj og Juni ind-
komne Indberetninger, som udvise
store konstitutive og ökonomiske
Torsmeligheder i Forbrug af Søde
og Søde og af Kursyr til en i den
Afskræning tilledes af Regulerings
hos Direktøraten i Januar af 19 -
føl. juni d. A. uændret Direktør-
aten nu foresiger at anvende
de af Direktoratets anbefalte
Væskemidler efter den metode,
som anvendes paa Lægesygehos-
pitaler i Viborg

Direktionen tillader sig i den
Afskræning at bemærke, at de tot
Brug paa Lægesygehospitaler i
Viborg i afgåede Konstituter Søde
i de prægaldende Måneder
varierer i en grad, som ikke kan
des begrænses i Bestallet af Tøj.
Men er blevet nævnt i høje af
disse Måneder. Det er noteredes
- efter Indberetningerne - i April
varmede tot 52691 kg. Tøj varmede
59 kg. Søde, tot 53249 kg. Tøj, maj
varmede 55 kg. Søde og tot 63711
kg., Juni varmede 105 kg.
Søde - Forhold som lader for-
nuude, at Hospitallets egen Veske-
metode ikke kan være anvendt,
hvis de opgivne Tal paa For-
brug af Søde skal lagges tot

Grund.

Hospitalets Hæprie har i den
herledte Utdragning givet Oplys-
ning om, hvor meget Søde og
calcineret Soda der her ved Hos-
pitalet måtte anvendes i juni
Maaned d. A., hvilis Vaskmetoden
fra Viborg var blevet anvendt.
Hæprieren har tilgledes oppjist,
hvor meget Søde og calc. Soda
Viborg Hospital måtte forbræ-
ge ifølge dets egen Vaskmetode
under Hænget til, at der i juni
Maaned er vasket 18093 kg Tøj
mere end i Hospitaliet ved Bor-
hus. Ifg hør' Kommissær hænger
et det Resultat - da Vaskmetodi-
erne ved Hospitalerne er af sam-
me Størrelse - at Viborg Hospitals
Forbrug efter Vaskmetoden målt
be holdes sig til 166,7 kg Søde og
462,2 kg calc. Soda, medens der
efters Hospitallets Oppjistelse er an-
vendt 105 kg Søde og 520 kg calc.
Soda.

Før April kommede er Fortholdet
end mere opsigende, idet der
ifølge Indberetningerne fra Viborg
Hospital til Vask af 169651 kg
Tøj er anvendt 219 kg Søde og
1500 calc. Soda, medens der efter
Vaskmetoden ville være forbrug
af 460 kg Søde og c. 1231 kg calc.
Soda tilgledes forudsat, at Atten
af Tøj, til hvilket en sortet hvid
sød skal anvendes, ikke er overent-
lig opsigende for Fortholdet ved
Hospitaliet ved Borhus.

Under Hænget til de forliggende
av Koverske stemmeler, hvilis Bl.

Ig forudsat, at Atten af Tøj, til hvil-
ket en sortet hvid sød skal anvendes,
ikke er opsigende.

- multique vidlique -

Rigtigelse sandsynligvis i ikke
nogen grad vir formindsket de
monetariske Forbedrigeder i
udgaven ved Tidsskriftet af Sebe
og Søda - i al Tid forsøvært
augor de henvendt til
Hospitaller - tilslader Direktionen
sig at hensætte, hvori det er
hvorledes måtte finde Fjællet
at indhente nogen oplys-
ninger fra Hadsbygghospitalet
i Viborg, hvinden videre protogs.

I Aftaleaften af, at Driftsstyrel-
sen i København af 19 f. M. har begrundet
det Driftsstyrelsen lot at lade den ved
Hospitalet Yndstgivende Hospitaller
arbejder portage en Yndstlig Besøg
til Hadsbygghospitalet i Viborg
for i nogle Dage at modtage In-
struktion af sin døvende Kol-
lega i den af ham anvendte
Vaskemetode, har man henvendt
sig til Direktionen for Hadsbyggho-
spitalet i Viborg, som i Sam-
vælse af 26 f. M. har meddelt, at
det vil være Hospitalet mest
baligt, at Besøget findes holdt
efter d. 7 August d. A., og at Di-
rektionen kan foretage nogen
meddelelse om Tidspunktet af
Opholdets Varighed.

A. Th. Jægersen. Prebisch. Beret Jeusen.

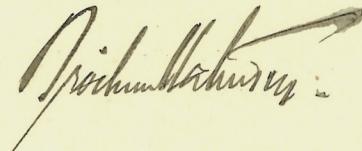
DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med
J. No. V. 3. 1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 15. August 1922.
Bernstorffsgade 15.
Tlf. 3376.

I Anledning af Direktionens Skrivelse af 8'd.Md. vedrørende det
ved Direktoratets Skrivelse af 29'Juni d.A. paabudte Forsøg med Ind-
førelse ved Hospitalet af den ved Sindssygehospitalet i Viborg anvendte
Vaskemetode, skal Direktoratet efter stedfundene Brevveksling med Direkto-
nen for sidstnævnte Hospital herved meddele, at der i den med Direkto-
ratets Skrivelse af 29'Juni d.A. fulgte Fremstilling af Vaskemetoden er
indløbet en Fejl, idet Hospitalets Ludkogere er angivne at rumme 159
Liter hver, medens de i Virkeligheden rummer 318 Liter hver.

Direktionen har derhos meddelt, at Hospitalsarbejderen nu er
hjemkommen og vil kunne meddele den ønskede Instruktion til Vaskeriper-
sonale fra Aarhus.

Leah!
H. F.

Til

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

J. N. B. 125/1922

26/1922.

Fra Direktionen for
Sindssygehospitalet i Viborg

den 14' August 1922.

I Kontinuation af Direktionens Skrivelse af 1' ds.
undlader man ikke herved at meddele, at saavel Vaskeriassi-
stenten som Hospitalsarbejderen ved henværende Hospital nu
er vendt tilbage fra Ferie, og at der nu herfra intet er
til Hinder for, at Aarhus-Hospitalets Oldfrue og Hospi-
talsarbejder rejser hertil for at sætte sig ind i den her
anvendte Vaskemetode.

P. D. V.

G. M.

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus

pr. Ris Skov St.

J. A. B 125
1922.

Fra Direktionen, d. 18. Aug 1922.

Fra Direktionen for

Sundhedsafdelingen i Viborg

I Anledning af Direktionens Førstelse af 14. dø. skal
man meddelle, at Hospitalsetab's der Christian Christensen
vil ankomme til Viborg Mandag Formiddag d. 21. dø.
for at sætte sig ind i den af Viborg-Hospitals aarværdige
Tastemethode. Ternod vil Hospitalsetab's Oldskriv, som
tidligere meddelt, ikke kunne være præparende berettiget
i August Maaned.

C. D. Y.

Overlæge

Til

Direktionen for Sundhedsafdelingen i Viborg

Oversigt
over
Vaskeriernes Drift i Juli Maaned 1922.

	Personale, Arbejdstimer og Lønningsudgift.					
	Aarhus.	Raamosegaard.	Vordingborg.	Viborg.	Middelfart.	Nykøbing.
Oldfrue	1		1	1	1	1
Assistenter	2		2	1	2	1
Hospitalsarbejder	1			1	1	1
Overvækkepiger			1	1	1	
Vaskerikarle			2		1	
Vaskeripiger	15	3	13	13	12	13
Sypiger	3	1		2		2
Uge & timel. Syersker			3		2	1
Anden Medhjælp		1	1	2		
Patinanter	5	3	6	1	5	4
Ialt Personer	27	8	29	22	25	23
i Timer	5993	873	5627½	3876	5049	5204½
Lønningsudgift	1578.00	208.30	1956.77	1928	2007.97	2117.77

	Forbrug af Vaskemidler i Kroner.					
	Sæbe	Soda.cale.	" kryst.	Andre		
Sæbe	169,25	47,2	316,09	62,90	193,25	174,40
Soda.cale.		15,50	36,00	102,00	101,50	44,64
" kryst.	59,63	13,95	62,50			16,25
Andre	6,40		21,73	9,97	11,80	7,40

Ialt:	335.28	76,97	436,32	174,87	306,55	242,69
-------	--------	-------	--------	--------	--------	--------

Forbrug af Sæbe og Soda i Kg.

Sæbe	305	71	461,00	80	228	190
Soda calc.		50	200,	400	290	248
" kryst.	450	77½	500,			130

Stykantal af Vasketøj, gennemsnitlig Udgift til Lønning og Vaskemidler.

Stykker Tøj	41.379	5.852	64.731	52.226	57.929	50.85
Samlet Udgift	Kr:1814,08	Kr:285,27	Kr:2393,09	Kr:2102,90	Kr:2314,52	Kr:2360,46
Udg.pr.loo Stk.Tøj.	" 4,38,5	" 4,87,5	" 3,69,7	" 4,02,46	" 3,99,6	" 4,64
" " Sygedag	Øre:0,09,7	Øre:0,13,5	Øre: 13,6	Øre: 8,19	Øre: 9,9	Øre: 11,10
" " Patient	Kr:3,02,1	Kr:4,03,5	Kr: 4,20	Kr: 2,53,89	Kr: 3,08,8	Kr: 3,44
" " Forplejningsdag	Øre:0,07,8	Øre:0,10,6	Øre: 10,6	Øre: 6,91	Øre: 7,8	Øre: 8,28
" " Forplejet	Kr:2.41,7	Kr:3,29,8	Kr: 3,29,2	Kr: 2.14,21	Kr: 2.42,4	Kr: 2,57

J. B. A: 91 1922

DIREKTØREN

FOR

STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med

J. No. V.3.1922-23.

Kjøbenhavn B., d. 17th August 1922.
Bernstorffsgade 15.
Tlf. 3376.

+ 2 Bilag

Til Efterretning fremsendes hermed Oversigt over
Vaskeriernes Drift i Juli Maaned d.A., udarbejdet paa
Grundlag af de fra Hospitalerne modtagne Rapporter.

Lesh!

N.F

Til

Direktionen for Sindssygehospitalen ved Aarhus.

y. No. 139/1922

Førbrug af Vaskemidler i martsen i juni måned, naar der vaskes efter						
Vasket cira 83 Maskiner Ligner	å 16 lt Sæbelud	og	16 lt Gadalo			
" 27½ - Haandklædnag Tøj "	24 lt	-	"	24 lt	-	
" 31 - Kryptøj "	24 lt	-	"	24 lt	-	
" 24 - bladigt og urenligt Tøj "	36 lt	-	"	36 lt	-	
" 20 - Farblædnag Viskustykker	" 36 lt	-	"	36 lt	-	
" 8 - Vækkitøj	" 24 lt	-	"	24 lt	-	
" 44 - Funktionstøj og I-II St. Satin tøj	24 lt	-	"	24 lt	-	
" 33 - braget Tøj	" 24 lt	-	"	24 lt	-	
" 17 - Uldtøj	" 16 lt	-	"	0 0	-	
" 15 - Tøpper	" 8 lt	-	"	0 0	-	

Der er ingen Sæbe beregnet til 1468 Par Sakker og Strømper
 " 169 Stk Klædesty

" 430 - Halmsekke
 " 508 - Gardiner, fint Uldtøj, pr
 Talt 2,575 - Tøj, der aldrig nogenosse

Hver Vaskemaskine turnerer circa 80 Ligner, 120 Stk Kryptøj, 300 Viskustykker, 35-40 Skjaler, 100 Blusser, 100 Uldtrøjer, 24 uldne Tøpper og 180 Stk funktionstøj.

I Viborg er der vasket 18093 Stk Tøj mere end her i juni måned
 men det vidste hun ikke, at have hun ikke lagt alle

40 Maskiner	Ligner	å 80 Stk Tøj dit bliver 3,200 Stk Tøj	å 16 lt
14 -	Haandklædnag Tøj "	300 - - -	4,200 - - -
18 -	Kryptøj	" 120 - - -	2,160 - - -
11 -	smittes og bladigt Tøj	" 120 - - -	1,320 - - -
8 Maskiner Farblædnag	" 150	" 300 - - -	3,000 - - -
"	Viskustykker	" 300	" 300

Viborgs Vaskemidler. I juni blev her vasket 45,618 ltr. Tøj.
 id. det bliver 20,8 kg Søde og 80,4 kg Soda. 50,1.

—	—	12,4	—	"	41,5	—	—	41,5
—	—	14,0	3	—	"	46,7	—	46,7
—	—	16,3	—	"	54,3	—	—	54,3
—	—	13,6	13,2	—	"	45,2	—	45,3
—	—	3,6	3,0	1	—	"	7,2	—
—	—	16,6	—	—	"	39,8	—	39,9
—	—	12,5	12,4	—	"	29,8	—	29,9
—	—	4,3	4,2	—	"	0	0	—
—	—	1,9	1,8	—	"	0	0	—
<u>Talt</u>		114,74 kg Søde		og 344,9 kg Soda.		319,8		
116,								

int brugt Tøj og kulto ell. Hanschitskjæste.
 inden han blive rent uden Vaskemidler.

I skostykker, 100 à 150 Facklæder, 300 Håndklæder og Tør, 400 Servietter 70 Dug
 inktoonartøj og I-II Klassis. Patienters Tøj.

med. Jeg har forsøgt Oldfrem, hvornår Maskinen de vasker om
 et sted, derfor har jeg nu forsøgt at afgøre det ud, korrekt kan det jo ikke

1 lt	Søde	16 lt	Soda	da det bliver	10,16 kg Søde	og 24,16 kg Soda	6,33	—	" 21,12	—
1 lt	—	" 24 lt	—	—	—	—	8,15	—	" 27,24	—
1 lt	—	" 36 lt	—	—	—	—	7,5	7,4	—	" 24,9
6 lt	—	" 36 lt	—	—	—	—	9,5	—	—	" 31,6

I Viborg er der vasket 18093 Stk Tøj mere end her i Juni måneden, men det vidste hun ikke, da havde hun ikke lagt til.

40	Maskiner	Lagnes	Ø 80	Stk Tøj	det bliver	3,200	Stk Tøj	Ø	10
14	-	Haandklædning "Van"	300	-	-	4,200	-	"	29
18	-	Krapøj	" 120	-	-	2,160	-	"	29
11	-	smittet og bladigt Tøj	" 120	-	-	1,320	-	"	30
8	Maskiner	Tørklede	" 150	-	-	-	-	"	30
6	-	Vokselysker	" 300	-	-	3000	-	"	30
6	-	Blusen	" 100	-	-	600	-	"	20
3	-	kulært Farblæder	" 100	-	-	300	-	"	20
6	-	Fjoler	" 40	-	-	240	-	"	20
10	-	Uldtøj	" 100	-	-	1000	-	"	100
8	-	Tøpper	" 24	-	-	192	-	"	8

16212 Stk Tøj.

uden Sæbelud er vasket 1881

18,893 + 45,618 Stk Tøj det

I Viborg apprives der i en Fyligrning på ~~60,33~~ 61,7

Sindssygehospital

med. Jeg har forsøgt Oldfruen, hvormange Maskiner de vasker om
stidt, derfor har jeg nu forsøgt at afgøre det ud, korrekt kan det jo ikke blive.

lt	Sæbdag	16 lt	Soda	10,16 kg Sæbe	og	24,16 kg Soda
lt	-	" 24 lt	-	6,33	"	21,12
lt	-	" 24 lt	-	8,15	"	27,26
lt	-	" 36 lt	-	7,5	"	24,9
lt	-	" 36 lt	-	9,5	"	31,6
lt	-	" 24 lt	-	2,3	2,26	5,4
lt	-	" 24 lt	-	1,13	"	2,7
lt	-	" 24 lt	-	2,3	2,26	5,4
lt	-	" 0 lt	-	2,5	"	0
lt	-	" 0 lt	-	1,0	"	0

Der er brugt ~~50,7~~
~~116~~
~~166,7~~ 50,59 kg Sæbe og 142,43 kg Soda

Sæbe 63,711 lt og dertil er brugt, næste følger desuden ~~mindst~~
~~Yderligere~~ 165,33 kg Sæbe og 487,33 kg Soda
~~462,2~~

Juni Maaned at være brugt 105 kg Sæbe og 520 kg Soda, dets er
Sæbe og 32,67 kg Soda. Fra Maj Maaned har Tyllegningen endnu staaet
57,8

ved Skrivens 27/7 1922

Jenny Hjelme

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med
J. No. V.3.1922/23.

Kjøbenhavn, d. 19. Juli 1922.

Direktionen bemyndiges herved til i Anledning af Gennemførelsen af det i Direktoratets Skrivelse af 29. Juni 1922 paabudte Forsøg med Indførelse af ensartede Vaskemetoder ved Sindssygehospitalerne, at lade den ved Hospitalen tjenstgørende Hospitalsarbejder foretage en tjenstlig Rejse til Sindssygehospitalen i Viborg for i nogle Dage at modtage Instruktion af sin derværende Kollega i den af ham anvendte Metode.

Om Tidspunktet for og Varigheden af Opholdet i Viborg vil der være at træffe Aftale med Direktionen for Sindssygehospitalen i Viborg, der herfra er underrettet om foranstaende.

Til
Direktionen for Sindssygehospitalen ved Aarhus.

B 125/1922

Fra Direktionen, den 20. Juli 1922.

Direktøratet for Sjællands Helseforeninger har i Møde
være af M. B. beringsrigt Direktionen til, at bedømmig
af Sammenfaldene af det, i direktørets Samvise af
29. juli d. A. præsente Forstøj med Indførelse af en
andet Nasjonalord ved Sjællands helseforeninger at
lade den ved Forstølets fysioterapeutiske Hospitaler-
hjælpere forstøj en fysioterapie til Sjællands hospital-
itet, Viborg for i nogle Dage at udstede Utdræk-
tion af sin døvende Kollega i den af han an-
vendte metode.

Direktionen står, da bedømmig fysioterapie midde-
lig den anden direktionens meddelelse om naar det er
formtaleb beklædt at modtage den vedbundne
Kommittee's Beslut som et overighedens af Ophold.
det, idet man dog bemærkes, at Kommittee's Beslut
for tiden er påd Brøn af ikke brader i gennemført d.
26. d.

J. J. T.

overlæge

Direktionen for Sjællands hospitaler

i Viborg.

B 125/1922

Fra Direktionen for
Sindssygehospitalet i Viborg

den 26te Juli 1922.

Direktionen har under 20' ds. forespurgt, hvornaaer
det vil være herværende Hospital belejligt at modtage
Hospitalsarbejderen ved Sindssygehospitalet ved Aarhus,
for at denne i nogle Dage kunde modtage Instruktion i
den af Hospitalet anvendte Vadskemetode.

I denne Anledning skal man tjenstligst meddele, at
det vil være herværende Hospital mest belejligt, om
Besøget fandt Sted efter den 7te August d. A. Nærmere
Underretning om Tidspunktet og Opholdets Varighed vil
fremkomme, naar man har faaet Meddeelse fra Sindssyge-
hospitalet ved Vordingborg, hvis Hospitalsarbejder ogsaa
skal modtage Instruktion her.

P. D. V.

G. M.

Til

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus.

B125/1922

Fra Direktionen, den 31 juli 1921.

Da det er direktionens form, at hospitallets
døpue personlig sætte sig ind i den ved
Lindesby gennemsette i Viborg udvendte
Naskerumelode, har man anmodet hende
om i den fulde højde at betrage for Rejse
at Viborg.

Hed at meddele præstesaadet, at end nu
benyttes, at vedgåen længere hen i tig.
Hændede et forstørrelse i at rejse til Viborg - og
at det er hende mest befugtigt at afgjøre
hvorfor hvilke Tirsdag eller mandag, tillader
man sig at anmode om, at der måtte blive
givet hende Adgang til at sætte sig ind
i Naskerietts drift.

J. D. V.

Meldige

Direktionen pr. Frits og H. S. Hospital

i Viborg.

B 125/1922

Fra Direktionen for
Sindssygehospitalet i Viborg

den 1st August 1922.

Direktionen har under G. D. meddelt, at den ønskede, at Hospitalets Oldfrue personligt satte sig ind i den ved herværende Hospital anvendte Vaskemetode.

Da imidlertid baade Vaskeriassistenten og Hospitalsarbejderen for Tiden har Ferie, kan man foreløbig ikke modtage Oldfruen, hvorfor man maa henstille, at Besøget udsættes og først finder Sted efter nærmere Aftale og med længere Varsel.

P. D. V.

Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus,

Ris Skov St.

Ø 115/1922

DIREKTØREN

FOR

STATENS SINDSSYGEHOSPITALERT

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med

J. No. V.3.1922/23.

Kjøbenhavn B., d. 29. Juni 1922.

Bernstorffsgade 15.

Tlf. 3376.

Herved 4 Bilag.. A. b. daugA i m. s. t. volds ltv. D.

De fra Hospitalerne modtagne Indberetninger udviser saa store
kvantitative og økonomiske Forskelligheder i Forbruget af Sæbe og Soda,
at det vil være nødvendigt at foretage en Regulering.

Det første Skridt til denne vil blive gjort gennem Direktoratets
Fællesindkøb af Sæbe og Soda, saaledes at disse Rengøringsmidler an-
skaffes i ensartet Kvalitet og til samme Pris.

Vaskeri rapporterne udviser, at Sindssygehospitalet i Viborg til
Vask benytter calcineret Soda med garanteret Indhold 98-100 % og Marseil-
sebe med en Fedtprocent af c.70, hvorved opnaaes en i Sammenligning
med de øvrige Hospitalers mere økonomisk Vask.

De af Direktoratet anskaffede Vaskemidler vil svare til de i Vi-
borg hidtil anvendte, og Direktoratet skal nu anmode samtlige Hospitaler
om forsøgsvis at ville anvende disse Vaskemidler efter samme Metode, som
anvendes i Viborg, og hvortil en Anvisning følger hoslagt.

I det foreløbige bortses fra den forskellige Beskaffenhed af Van-
det, vil Soda og Sæbelud være at fremstille i det i Anvisningen angivne
Forhold, beregnet efter Størrelsen af de forskellige Hospitalers Lud-
kogere.

Mængden af den saaledes fremstillede Lud, der vil være at anvende
til de forskellige Sorteringer af Tøj, udregnes efter Forholdet mellem
Viborghospitalets og de øvrige Hospitalers Vaskemaskiner, idet ligele-
des her foreløbig bortses fra Maskinernes forskellige Konstruktion og
Afstanden mellem indre og ydre Tromle. Det anbefales, ikke at fylde Ma-
skinerne for stærkt med Vand, hvorved foregaar et uforholdsmæssigt For-
brug af Sæbe og Soda.

Vaskeri rapporterne for de efter Indførelse af ensartede Vaske-
midler og Vaskemetoder følgende Maaneder vil derhos være at ledsage med
en Udtalelse fra Hospitalsforvalteren om de indvundne Erfaringer, even-
tuelt Forslag til Modifikationer, hvortil findes Anledning.

Ø 125/1922

Ogsaa Forbruget af Sæbe og Soda til Rengøring og til Person-vask udviser saa store Forskelligheder, at det vil være nødvendigt at udgve en skæret Kontrol fra Forvaltningens Side med, hvad der udleveres til saadant Brug.

Der vil derfor fra den 1st August d.A.. at regne ved Depoterne være at føre Lister efter vedlagte Skema, indeholdende Oplysning for hver Afdeling (Forbrugested: Sygeafdelinger, Kontorer o.s.v.) om Gulvarealets Størrelse, resp. Patientantallet, og om Forbruget pr. Kvadratmeter Gulvflade, resp. pr. Patient.

Gulvarealet kan udmaales paa Planerne af Hospitalets Bygninger, saaledes at der bortses fra indtegnede Skillerum, og saaledes at Sygestuer, Korridorer, Køkkener o.s.v. angives i et samlet Tal. Trapper angives for sig i løbende Meter.

Ved Hjælp af Listerne, der for fire Uger ad Gangen vil være at indsende til Direktoratet, vil der fra Forvaltningens Side være at øve Kontrol med Forbruget paa de enkelte Afdelinger, og uforholds mæssigt Forbrug vil være at paatale, om fornødent at nedbringe ved Rationering.

Af Hensyn til den store økonomiske Betydning, der knytter sig til de heromhandlede Forhold skal Direktoratet sluttelig anmode om, at alle Vedkommende maa blive instruerede om at udvise den største Omhu ved Gennemførelsen af de her paabudte Foranstaltninger.

N. H. Madsen

H. M. Madsen

Til Direktionen for Sindssygehospitalerne ved Aarhus.

Sindssygehospitalet i Viborg

Den af Hospitalet anvendte Vaskemetode;

Af Vaskemaskiner har Hospitalet 3, der hver udvendig maaler:

Længde 1.35 m, Bredde 0,85 m.

Der hentydes 2 Ludkogere, som hver rummer 159 l.

Den ene anvendes til Sæbelud, og den anden til Sodalud.

Luden koges i 2 Styrker; Sæbeluden med $2\frac{1}{2}$ kg og 3 kg Sæbe, Sodaluden 6 og 10 kg. calc. Soda.

Tøjet sorteres saaledes:

"Kroptøj"; Lagner, Viskestykker og grove Forklæder; Haandklæder, Duge og Pudevaar; "Smittetøj" og "blodigt Tøj"; broget Tøj; Uldtøj; uldne Sengetæpper; Klædestøj; Hvergarnskjoler og Strømper; Funktionærtøj, der vaskes paa Maskine og i Haanden.

Tøjet sættes i Blæd i koldt Vand, det urene Tøj går først gennem "Møllen"

$\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$ Time "Smittetøj" blædes 2 Døgn, det øvrige Tøj c.1 Døgn. Til Blædning af Funktionærtøjet anvendes lidt af den svage Sæbelud.

Til Vaskning; af "en Maskinfuld" anvendes Luden saaledes:

"Kroptøj", 120 Stk. 24 l Sæbelud, 24 l Sodalud af den stærke Blanding.

Lagner, 80 Stk., 16 l Sæbe, 16 l Soda af den svage Lud.

Viskestykker og grove Forklæder: 36 l Sæbe, 36 l Soda af den stærke Lud.

Haandklæder og Pudevaar; 24 l Sæbe, 24 l Soda af den stærke Lud.

"Smittetøj" og "blodigt Tøj", 36 l Sæbe, 36 l Soda af den stærke Lud.

Broget Tøj: 24 l Sæbe, 24 l Soda af den svage Lud.

Uldtøj: 16 l af den svage ~~XXX~~ Sæbelud.

Uldne Sengetæpper: 8 l af den svage Sæbelud.

Klædestøj, Hvergarnskjoler og Strømper: vaskes i rent varmt Vand.

Funktionærtøj: 24 l Sæbe, 24 l Soda af den svage Lud.

Findes det nødvendigt, skiftes Luden for Funktionærtøjets Ved-kommende efter c.1 Times Vask, hvorefter denne fortsættes c. $\frac{1}{2}$ Time med den svagere Blanding, c.16 l Sæbelud og 24 l So-dalud.

Efter at Luden er heldt paa Tøjet, tilsættes der c. 130 l
koldt Vand, og ved Vask af Klædestøj, Hvergarnskjoler og Strømper
hældes der c. 250 l kaldt Vand i Maskinen.

Tøjet koges fra $\frac{1}{2}$ til $1\frac{1}{2}$ Time efter dets Beskaffenhed.

Til Haandvask af det finere Funktionærtøj benyttes den svage
Lud.

Funktionærtøjet og Duge skyldes og blaanes i Skyllekar, det øvrige
Tøj skyldes 2-3 Gange i Maskinen.